

BAKGRUND

□.□□□□ (inkomstbeskattning) den 8 juni 2021 med en anmälan om vattenverksamhet enligt 11 kap. 9 a § miljöbalken för anläggande av våtmark på fastigheten □□ i Båstads kommun.

Länsstyrelsen i Skåne län (länsstyrelsen) beslutade den 3 februari 2022 (dnr 535-25815-21) att anmälda åtgärder kan genomföras. Länsstyrelsen beslutade även att förelägga om försiktighetsmått.

CLZE, ANZE och JOGZ har nu överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen

YRKANDEN M.M.

CLZE, ANZE och JOGZ (klagandena) har yrkat att mark- och miljödomstolen ska upphäva länsstyrelsens beslut och att åtgärden inte får genomföras. Till stöd för sin talan har de i huvudsak anfört följande.

Generella utgångspunkter

Vid all myndighetsutövning måste proportionalitetsprincipen beaktas. I detta fall har sökanden en mycket stor fastighet till sitt förfogande för anläggandet av en våtmark. Förslaget som länsstyrelsen godtagit innebär att en mycket stor damm med tillhörande hög vall och öppet dike placeras ca 17 meter från boningshusen på deras fastighet, Y. Vallen sträcker sig längs hela den del av boningshusen som vetter mot X. Motsvarande påverkan på boningshusen på □□ orsakas inte av den planerade anläggningen. Det finns gott om utrymme för annan placering av dammen på □□ på större avstånd från □□. Det är, för dem, oklart varför anläggningen ska placeras så att maximalt intrång skapas på deras fastighet. En stor våtmark kan t.ex. anläggas

omedelbart nedanför boningshusen på X. Det skulle bli en mindre anläggning, men en sådan placering skulle reducera olägenheterna för dem.

Brunnen

Sökanden har gjort en skrivbordsundersökning av den brunn som förser deras fastighet Y med vatten. Med resultatet från denna undersökning förklaras sedan att någon påverkan inte kommer att ske. Det är underligt att en sådan skrivbordsundersökning bedöms tillfyllest av länsstyrelsen. Skrivbordsundersökningar har varit felaktiga tidigare och kommer att vara det igen. Varför ska risken för negativ påverkan på dricksvattnet till Y vila på den som utsätts för en åtgärd och inte den som planerar att utföra åtgärden. Länsstyrelsen har helt enkelt godtagit en otillfredsställande utredning i detta avseende. Den som vill genomföra ett så stort projekt som det aktuella måste leva upp till högre beviskrav än vad länsstyrelsen godtagit.

Utsikt

Våtmarken kommer att placeras så nära boningshusen på Y att utsikten försämras. Istället för att se ut över ett jordbrukslandskap ska en hög vall utgöra utsikt. Numera sägs vallen uppgå till max 1,6 m. Det är en förbättring i förhållande till angivna 2,1 m men förändrar inte betydelsen av vallen. Detta innebär att om man sitter vid skrivbordet i arbetsrummet på bostaden blir utsikten en jordvall. Motsvarande gäller om man på sommaren använder några av de uteplatser som vetter mot X.

Mygg

I nuläget förekommer inga mygg på deras fastighet Y. Om en damm med dike anläggs enligt förslaget är det uppenbart att myggförekomst kommer att öka. Länsstyrelsen anser tydligen att det ankommer på dem att visa att det är uppenbart att våtmarken leder till fler mygg. Det borde rimligen vara så att

sökanden ska visa att den tänkta placeringen av våtmarken inte leder till någon förekomst av mygg. Ökad myggförekomst är naturligtvis inte ensamt tillräckligt för att stoppa projektet, men denna risk bör utgöra en del av intresseavvägningen.

Djurliv

De synpunkter som tidigare framhållits ang. påverkan från djur, s. 5–6 i länsstyrelsens beslut vidhålls. De framhåller återigen att en annan placering av våtmarken skulle reducera, men inte helt ta bort, de olägenheter som påtalats.

Intresseavvägning

Våtmark med tillhörande nytta kan anläggas i anslutning till sökandens boningshus, X. Dammen blir då något mindre, men kommer ändå att tjäna sitt syfte. Genom denna placering av dammen minskar påverkan på Y vilket är rimligt utifrån en intresseavvägning.

DOMSKÄL

Rättsliga utgångspunkter

Av 11 kap. 9 § miljöbalken (1998:808), MB, följer att det krävs tillstånd för vattenverksamhet om inte annat följer av bestämmelserna i 11 kapitlet. I 11 kap. 9 a § MB anges att i den mån det är särskilt föreskrivet är det tillräckligt att en vattenverksamhet anmäls innan den påbörjas. I 19 § förordningen om vattenverksamheter (1998:1388), FVV, finns en uppräknade av anmälningspliktiga vattenverksamheter. Bland annat anges i p. 1 att anläggande av en våtmark där vattenområdet har en yta som inte överstiger 5 hektar ska anmälas hos tillsynsmyndigheten. Utgångspunkten för bedömningen är att de i 19 § FVV uppräknade vattenverksamheterna typiskt sett utgör sådana mindre vattenverksamheter för vilka det anses vara tillräckligt med ett förenklat förfarande.

Enligt 23 § FVV första stycket p 1 b) kan tillsynsmyndigheten förelägga verksamhetsutövaren att ansöka om tillstånd om det behövs med hänsyn till verksamhetens påverkan på miljön eller enskilda intressen. Av 23 § andra stycket FVV följer att tillsynsmyndigheten vid bedömningen av verksamhetens påverkan på enskilda intressen särskilt ska beakta om det finns ett yrkade om särskilt tvångsrätt, ersättning eller inlösen.

En förutsättning för att en verksamhet kan bli anmälningspliktig är att den inte har någon påverkan av betydelse på närliggande fastigheter och att denna påverkan inte är föremål för tvist (se prop. 2004/05:129 s. 72). Den påverkan på enskilda intressen som 23 § FVV tar sikte på är främst sådana civilrättsliga frågor om t.ex. tvångsrätt, ersättning och inlösen som anges i paragrafens andra stycke. Enbart den omständigheten att det föreligger oenighet om en vattenverksamhet innebär inte i sig att ett anmälningsförfarande är uteslutet (se Mark- och miljööverdomstolens domar den 24 november 2016 i mål M 2444-16 och den 20 mars 2019 i mål M 8454-18). Enbart estetisk påverkan på t.ex. landskapsbild eller utsikt utgör inte grund för tillståndsplikt (se t.ex. Mark- och miljööverdomstolens dom den 24 november 2016 i mål M 2444-16 och Bengtsson, m.fl. Miljöbalken, en kommentar, 3 juni 2020, JUNO version 20, kommentaren till 11 kap. 12 § MB)

Mark- och miljödomstolens bedömning

Det mark- och miljödomstolen ska pröva i målet är om den anmälda åtgärden kan genomföras, under de förutsättningar som framgår av anmälan och av länsstyrelsens beslut. Det innebär att domstolen i målet inte kan pröva någon annan lokalisering än den som följer av anmälan.

De invändningar som klagandena har gjort gällande gäller i huvudsak att deras brunn kommer att påverkas, att deras utsikt kommer att försämrats och att anläggandet av våtmarken kommer att innebära olägenheter i form av ökat djurliv och mygg.

Den anmälda våtmarken har en vattenyta om 1,17 hektar. Våtmarken är således inte av större omfattning än att den är anmälningspliktig enligt 19 § FVV.

Den prövning som ska göras avseende verksamhetens påverkan på omgivningen avser främst förhållanden som är hänförliga till civilrättsliga intressen och verksamhetens inverkan på vattenförhållandena i området. Mark- och miljödomstolen bedömer i likhet med länsstyrelsen att den planerade våtmarkens påverkan på vattenförhållandena i området inte utgör någon risk för klagandenas brunn. Det har inte heller framkommit några omständigheter som gör att det finns skäl att tro att den anmälda våtmarken kommer att medföra någon beaktansvärd olägenhet för klagandena med anledning av att mängden mygg, fåglar eller rådjur i området ökar. Inte heller den påverkan som den anmälda våtmarken kan få på klagandenas utsikt är sådan att den kan utgöra grund för tillståndsplikt. Med hänsyn till det anförda anser mark- och miljödomstolen att det som framkommit inte, vare sig var och för sig eller tillsammans, innebär att det finns risk för att verksamheten kommer att medföra störningar för omgivningen av sådant slag att den måste tillståndsprövas. Av samma skäl finns det inte heller anledning att förbjuda anläggandet av våtmarken på grund av de åberopade olägenheterna.

Klagandena har inte haft några invändningar mot de försiktighetsmått som länsstyrelsen har föreskrivit om. Med hänsyn till detta, och då det i målet inte har framkommit något som talar för att försiktighetsmåten inte ska gälla, anser domstolen att de försiktighetsmått som länsstyrelsen föreskrivit om ska stå fast.

Sammanfattningsvis delar mark- och miljödomstolen länsstyrelsens bedömning att våtmarken kan godtas under förutsättning att föreskrivna försiktighetsåtgärder vidtas. Länsstyrelsens beslut ska därför stå fast och överklagandet avslås. Vad klagandena i har angett i överklagandet föranleder ingen annan bedömning.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 15 juni 2022.

Emil Carlborg

Andreas Hedrén

I domstolens avgörande har deltagit tingsfiskalen Emil Carlborg, ordförande, och tekniska rådet Andreas Hedrén. Föredragande har varit beredningsjuristen Tove Fohrman.